

***Streptococcus pneumoniae* epidemioloģija veseliem bērniem Latvijā vecuma grupā no 1 līdz 24 mēnešiem**

*Alina Prokofjeva*¹, *Zanda Pučuka*^{1,2}, *Alla Silova*², *Arta Balode*^{1,3},
Dace Gardovska^{1,2}, *Ilze Grope*^{1,2}

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

² Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

³ Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

Ievads. *S. pneumoniae* ir uzskatāms par vienu no biežākajiem smagu infekciju ierosinātājiem. Tā virulenci galvenokārt nosaka polisaharīdu kapsula. Pamatojoties uz kapsulas antigēnu variablajām kompozīcijām, aprakstīti vairāk nekā 90 pneimokoku serotipi un 46 serogrupas. *S. pneumoniae* daļai populācijas uzskatāmi par normālās nazofaringeālās mikrofloras pārstāvjiem. Kā liecina pētījumi, 79–80% bērnu ASV ir viena vai divu pneimokoku serotipu nēsātāji, proti, ir uzskatāmi par vienu no infekcijas avotiem. Jāatceras, ka nēsātāji serotipi dažādu faktoru ietekmē spēj izraisīt slimības arī pašam nēsātājam.

Darba mērķis. Noskaidrot *S. pneumoniae* nēsāšanas biežumu veseliem bērniem Latvijā vecuma grupā no 1 līdz 24 mēnešiem.

Materiāls un metodes. Veselu pacientu anketēšana, fizikālā izmeklēšana, iztriepes paņemšana no aizdegunes bērniem veselības iestādē un BKUS uzņemšanas nodaļā. Iztriepes mikroorganismu identifikācija apstiprināta ar optocīna testu un šaubīgos gadījumos pielietota VITEK GN. Serotipēšana veikta ar *daudzkārtējo* PCR. Jūtības rezultāti interpretēti saskaņā ar CLSI standartiem.

Rezultāti. Pētījumā tika iekļauti 100 bērni, kuru vidējais vecums ir 11,8 mēneši (minimālais vecums – 2 mēneši, maksimālais vecums – 23 mēneši). Potēti pret *S. pneumoniae* 45% bērnu (saņemta vismaz 1 PCV deva). Vakcinācija pabeigta 7% (5) bērnu. Kā *S. pneumoniae* nēsātāji definēti 14,7% bērnu. Vakcinēto bērnu populācijā nēsātāji ir 7% (2) bērnu. No nēsātājiem 70% nav saņēmuši nevienu PCV devu, tikai 10% vakcinēti atbilstoši vecumam. Statistiski ticami biežāk pierādīta 6. (A, B, C serotips) serogrupa (100%) ($p < 0,005$), un kā nēsātājas statistiski ticami biežāk konstatētas meitenes (zēni 11,6%, meitenes 25%) ($p < 0,005$). Nēsātāju vecums ir no 9 līdz 20 mēnešiem.

Secinājumi. Pētījuma populācijā tikai 45% subjektu bija vakcinēti. 14,7% konstatēta *S. pneumoniae* nēsāšana, kas atbilst citu valstu pētījumiem (13,9–27%). Latvijā, līdzīgi kā citviet ES un pasaulē, bērniem biežāk sastopama 6. serogrupa.